

Maatschappelijke waarde

Inhoud

Onepager	2	4. Vergelijking met 2015	33
Conclusies & aanbevelingen	3	4.1 Persoonlijke waarde per domein	34
Suggesties voor nader inzicht in effecten	8	4.2 Opbrengsten op verschillende gebieden	35
Verantwoording	10	4.3 Ontmoetingen in de bibliotheek	37
1. Persoonlijke waarde van de bibliotheek	12	4.4 Maatschappelijke waarde per domein	38
1.1 Persoonlijke waarde spontaan	13	4.5 Doorverwijzen laaggeletterden	39
1.2 Persoonlijke waarde per domein	14	4.6 Doorverwijzen minder digitaal vaardigen	40
1.3 Opbrengsten op verschillende gebieden	18	Bijlagen	
1.4 Via de bibliotheek bij andere organisatie	20	Steekproef	
1.5 Ontmoetingen in de bibliotheek	21		
2. Maatschappelijke waarde van de bibliotheek	22		
2.1 Maatschappelijke waarde spontaan	23		
2.2 Maatschappelijke waarde per domein	24		
2.3 Suggesties vergroten maatschappelijke waarde	28		
3. Doorverwijzing kwetsbare groepen	29		
3.1 Doorverwijzen laaggeletterden	30		
3.2 Doorverwijzen minder digitaal vaardigen	31		
3.3 Organisaties om naar door te verwijzen	32		

Onepager

Met dit herhalingsonderzoek geven we antwoord op de vraag wat de waarde van de bibliotheek is volgens de BiebPanelleden. Wat hebben zij zelf aan de bibliotheek? En wat zien ze als de belangrijkste waarde voor de samenleving?

Persoonlijke waarde: lezen uit de grote collectie boeken tegen een lage prijs

Wat is het grootste voordeel van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken voor de panelleden? Spontaan noemt men het goedkoop kunnen lenen en lezen van boeken uit een grote collectie. Leden vinden het ook prettig dat zij door de bibliotheek geen boeken hoeven aan te schaffen. De bibliotheek is ook een fijne plek om te komen, kennis te verrijken en anderen te ontmoeten. Persoonlijke waarde zien leden het meest op het gebied van kennis vergroten, geld besparen en kunst en literatuur (minder dan gemiddeld in het totale Panel). Ook de sociale functie komt naar voren: 10% voelt zich door de bibliotheek minder eenzaam. Een kwart is door de bibliotheek onder de mensen geweest.

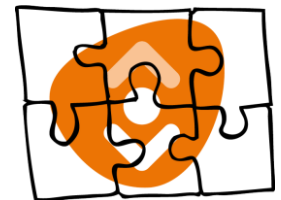
Maatschappelijke waarde: laagdrempelige, prettige plek voor kennis en ontspanning

En wat is het grootste voordeel van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken voor de samenleving? Volgens panelleden is dat de sociale functie van de bibliotheek en de laagdrempeligheid in de zin van anderen ontmoeten, kennis toegankelijk maken en zichzelf ontwikkelen voor relatief weinig geld.

Leden kennen de bibliotheek een grote maatschappelijke waarde toe, wel is de rol van de bibliotheek wat minder groot dan in 2015 en dan in het totale Panel. Panelleden zien vooral de maatschappelijke waarde van de bibliotheek op het gebied van ontspanning en inspiratie, persoonlijke ontwikkeling en economisch welzijn. Overigens worden de eerste twee domeinen minder vaak genoemd dan in het totale Panel. Ook zien leden minder vaak dan gemiddeld de maatschappelijke rol van het belang voor de kenniseconomie en dat mensen door de bibliotheek beter mee kunnen doen in de samenleving. Suggesties van de panelleden om de maatschappelijke waarde te vergroten zijn (nog) meer activiteiten voor allerlei doelgroepen organiseren, ook mag het aanbod nog beter gepromoot worden. De laagdrempeligheid van de bibliotheek moet zeker blijven, evenals de ontmoetingsfunctie.

Rol bibliotheek voor kwetsbare groepen meer gezien dan in 2015

De rol van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken als netwerkpartner op het gebied van kwetsbare groepen wordt steeds meer gezien door de panelleden. Een veel grotere groep dan in 2015 zou een laaggeletterde (69%) of digitaal niet vaardige kennis (63%) doorverwijzen naar de bibliotheek. Daarnaast is ruim één op de tien panelleden zelf dankzij de bibliotheek bij een andere organisatie terecht gekomen, bijvoorbeeld bij CRAS, de gemeente, Repaircafé of het Taalhuis.

Conclusies en aanbevelingen

Conclusies & aanbevelingen (1)

Wat is de waarde van de bibliotheek voor de maatschappij? Bibliotheken zijn er steeds meer op gericht om de maatschappelijke opbrengsten van hun dienstverlening en functies in kaart te brengen. Dit BiebPanelonderzoek, een herhaling van het onderzoek in 2015, laat zien hoe panelleden de waarde van de bibliotheek zien, zowel voor henzelf als voor de maatschappij.

Belangrijkste voordeel van de bibliotheek voor leden: lezen uit de grote collectie boeken tegen een lage prijs

Panelleden van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken noemen spontaan als belangrijkste voordelen van de bibliotheek vooral het goedkoop lenen en lezen van boeken uit een grote collectie. Ook het niet per se hoeven aanschaffen van boeken vinden leden een voordeel. Daarnaast noemen leden dat de bibliotheek een prettige plek is om te komen en anderen te ontmoeten:

“Het betreft een voor iedereen (nog) gemakkelijk toegankelijke plaats voor het verkrijgen van informatie op een prettige persoonlijke manier.”

“Dat ik de nieuwste boeken kan lezen voor een redelijk abonnement ook al zijn er boeken van schrijvers waar moeilijk aan te komen is.”

Persoonlijke waarde ligt in kennis ontwikkeling, geld besparen en literatuur

De persoonlijke waarde van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken voor de panelleden is vrij groot. Als we de leden vragen naar wat de bibliotheek hen het afgelopen jaar heeft opgeleverd binnen een aantal domeinen, noemen de leden vooral dat ze hun kennis hebben uitgebreid, geld hebben bespaard en van kunst en literatuur hebben genoten (minder dan in het totale Panel). Overigens hebben panelleden minder aan de bibliotheek gehad als het gaat om de domeinen ontspanning en inspiratie en zelfredzaamheid. Minder dan in het totale Panel noemen leden dat zij door de bibliotheek afstand hebben kunnen nemen van dagelijkse stress en werk beter hebben kunnen doen. Het domein sociale binding heeft het minst opgeleverd voor de panelleden. Toch zegt 10 procent dat ze minder eenzaam zijn door de bibliotheek en een kwart dat ze dankzij de bibliotheek onder de mensen zijn geweest. Ten opzichte van 2015 zeggen panelleden vaker dat ze door de bibliotheek geld hebben bespaard, maar wat minder vaak heeft de bibliotheek iets betekend op het gebied van ontspanning en inspiratie, informatie of advies bij praktische problemen en het onder de mensen komen.

De bibliotheek kan, bewust en onbewust, een grote rol spelen bij het bestrijden van eenzaamheid. Veel bibliotheken zijn, in het kader van de ontmoetingsfunctie, met dit thema bezig, soms vooral gericht op senioren, soms op alle leeftijdsgroepen. Een punt van aandacht is dat frontoffice medewerkers eenzaamheid niet altijd herkennen bij bezoekers en/of niet goed weten hoe zij hier het beste op kunnen reageren. Medewerkers van een aantal bibliotheken in Noord-Holland krijgen hiervoor een specifieke training. Bibliotheken die hier interesse in hebben kunnen via Probiblio in contact komen met het bureau dat deze training verzorgt.

Meer informatie over eenzaamheidsbestrijding in het algemeen vindt u bij Movisie op <https://www.movisie.nl/publicatie/wat-werkt-aanpak-eeenzaamheid>. Daarnaast kunt u een rapport over eenzaamheid in de provincie Zuid-Holland opvragen bij Probiblio.

Conclusies & aanbevelingen (2)

Het gebied waarop de leden verreweg het vaakst iets aan de bibliotheek hebben gehad is leesplezier; nagenoeg alle panelleden noemen dit, net als in 2015. De bibliotheek is voor de meerderheid ook belangrijk voor leden op het gebied van interesse in geschiedenis en maatschappij, reizen en vakanties, persoonlijke ontwikkeling en beoefenen van een hobby. Leden van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken hebben minder vaak dan in het totale Panel iets gehad aan de bibliotheek op het gebied van persoonlijke ontwikkeling, kunst en cultuur en ontwikkeling van algemene vaardigheden voor werk of loopbaan. School of studie is minder interessant voor 65-plussers en juist meer hebben ouderen profijt gehad van de bibliotheek op het gebied van contacten en relaties. Op onderwerpen als vinden van werk of huishoudelijk werk speelt de bibliotheek maar een beperkte rol in het dagelijks leven van mensen. In vergelijking met 2015 hebben leden op veel punten wat minder gehad aan de bibliotheek dan in 2018, men noemt onder andere persoonlijke ontwikkeling, reizen en vakanties, beoefenen van een hobby, gezondheid en kunst & cultuur.

Belangrijkste voordeel van de bibliotheek voor de samenleving: laagdrempelige plek voor ontspanning en kennis

Als we panelleden vragen naar de belangrijkste voordelen van de bibliotheek voor de samenleving, noemen ze spontaan vooral de laagdrempeligheid. De bibliotheek dient toegankelijk te zijn voor een breed publiek. Ook heeft de bibliotheek een belangrijke sociale functie in de zin van ontmoeten en tijd doorbrengen:

“Toegankelijk voor iedereen. Laagdrempelig. Veel mogelijkheden voor bijvoorbeeld laaggeletterden.”

“Een hele grote maatschappelijke waarde m.b.t. persoonlijke ontwikkeling, ontmoeting, informatievoorziening, inloop- en ontmoetingspunt, tijdschriftenaanbod en een gezellig kopje thee.”

Maatschappelijke waarde van de bibliotheek is groot, maar wel minder dan in het totale Panel en dan in 2015

De panelleden zien een grote maatschappelijke waarde van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken, wel is deze minder groot dan in 2015. Gevraagd naar wat de bibliotheek de samenleving oplevert op een aantal domeinen, zien de panelleden vooral waarde op ontspanning en inspiratie, persoonlijke ontwikkeling en economisch welzijn. Wel worden de eerste twee domeinen minder vaak genoemd dan in het totale Panel. Ook op het gebied van belang voor de kenniseconomie en dat mensen beter mee kunnen doen in de samenleving is de rol van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken minder groot dan in het totale Panel. De meerderheid (55%) zegt dat de bibliotheek mensen verbindt en zeven op de tien mensen vinden dat de bibliotheek een plek is waar mensen met vragen terecht kunnen.

Welke waarde wilt u als bibliotheek bieden en hoe zou u willen dat mensen de bibliotheek zien? Bevat “een laagdrempelige, prettige plek voor ontspanning en kennis” inderdaad de belangrijkste elementen die u wilt bieden en uitdragen? Als er een discrepantie bestaat tussen dat wat de bibliotheek graag zou willen uitdragen en hoe mensen de bibliotheek nu zien, is het raadzaam om het werkgebied goed in kaart te brengen (welke doelgroepen zijn er nu echt te onderscheiden, bijvoorbeeld voor de verschillende functies van de bibliotheek). En om vervolgens het aanbod, dat de maatschappelijke waarde van de bibliotheek vertegenwoordigt, alsmede de communicatie goed af te stemmen op die doelgroepen. Stel dat er veel ouderen in een wijk of rondom een vestiging wonen, dan is het goed om het aanbod rondom digitale vaardigheden extra uit te lichten en de promotie/kanalen af te stemmen op ouderen.

Conclusies & aanbevelingen (3)

Maatschappelijke waarde vergroten door meer activiteiten en betere bekendheid brede aanbod

Hoe kan Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken haar maatschappelijke waarde nog vergroten in de toekomst? Volgens de panelleden kan dat vooral door meer activiteiten voor allerlei doelgroepen te organiseren en door het brede aanbod veel meer bekend te maken en te promoten bij het brede publiek. Leden vinden dat de bibliotheek laagdrempelig moet blijven en dat de ontmoetingsfunctie van de bibliotheek ook zeker moet blijven. Een enkeling zegt dat de bibliotheek moet gaan samenwerken met andere instanties. Ook noemt een aantal de 'klassieke' verbetersuggesties, die vaak in klantonderzoek genoemd worden, op het gebied van een grotere collectie en ruimere openingstijden.

“Kleinschalige lezingen over onderwerpen die in de buurt van belang zijn, naast zorgen dat iedereen de Nederlandse taal machtig wordt in woord en geschrift.”

“Meer reclame maken en via allerlei kanalen doorgeven wat de bibliotheek kan betekenen.”

Veel leden noemen dat de bekendheid van het aanbod en brede maatschappelijke functie beter kan. Het is belangrijk dat het aanbod goed aansluit bij de doelgroepen en dat de communicatie erover niet te versnipperd of diffuus plaatsvindt. Dus bijvoorbeeld specifieke campagnes voor een bepaalde doelgroep, of doelgroepgerichte emailmarketing. Het werken met een contentkalender zorgt ervoor dat er niet teveel communicatie met verschillende boodschappen gelijktijdig uitgaat en dat er in bepaalde periodes focus is op een boodschap voor een specifieke doelgroep.

Contacten in de bibliotheek: met name medewerkers en toevallige bekenden

De meerderheid van de leden heeft in het afgelopen jaar in de bibliotheek contact gehad met andere mensen. Slechts 15% van de panelleden zegt dat ze geen andere mensen hebben gesproken in de bibliotheek. In vergelijking met 2015 zien we dat ontmoetingen in de bibliotheek vergelijkbaar zijn.

De ontmoetingen bestaan vooral uit hulp of advies krijgen van een medewerker, gevolgd door het toevallig tegenkomen van bekenden. Deze toevallige ontmoetingen met bekenden komen in Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken vaker voor dan in het totale Panel. Juist minder vaak dan gemiddeld spreken panelleden in de bibliotheek af met vrienden of kennissen.

De bibliotheek opereert in een netwerk: ruim één op de tien leden komt via de bibliotheek bij een andere organisatie terecht

De bibliotheek heeft een rol als het gaat om 'doorverwijzen' naar andere organisaties; 12% van de panelleden komt via Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken bij een andere organisatie terecht. Er is dus sprake van een structurele samenwerking c.q. dienstverlening.

Conclusies & aanbevelingen (4)

De panelleden die via de bibliotheek bij een andere organisatie zijn gekomen, noemen allerlei verschillende organisaties, zoals: CRAS, de gemeente, Repaircafé, Taalhuis, Taalpunt of het theater.

Enkele tips vanuit de praktijk om de doorverwijzing verder vorm te geven:

- *Samenwerken met partners op het gebied van marketing/communicatie, werving en toeleiding*
- *Spreekuren met een goed doorverwijzingsprotocol. Zoals "Hulp om de hoek": spreekuren op het gebied van basisvaardigheden, en mensen met een specifieke hulpvraag doorverwijzen naar de meest geëigende dienstverlener*
- *Goede samenwerkingsafspraken vastgelegd in een gemeenschappelijk werkplan*
- *Samenwerkingspartners faciliteren om binnen de bibliotheek dienstverlening aan te bieden (spreekuur, oefenruimte e.d.)*
- *Training/deskundigheidbevordering van de frontoffice en andere medewerkers op het gebied van goede doorverwijzing*

Rol bibliotheek voor kwetsbare groepen meer gezien door panelleden dan in 2015

Zeven op de tien leden zouden een kennis die niet goed kan lezen doorverwijzen naar (spreekuren of cursussen in) de bibliotheek en iets meer dan zes op de tien zouden dat doen in geval van een minder digitaal vaardige kennis. Als we dit vergelijken met het onderzoek in 2015, zien we dat deze percentages hoger liggen (laaggeletterden van 60% naar 69% en minder digitaal vaardigen van 46% naar 63%). De panelleden noemen allerlei diensten of activiteiten van de bibliotheek waarnaar ze zouden doorverwijzen, zoals computercursussen, taallessen, leeshulp, hulp bij invullen van (belasting)formulieren, spreekuren en lezingen. Ook de medewerker van de bibliotheek wordt genoemd, omdat zij goed kunnen adviseren en het aanbod goed kennen

De verklaring voor deze aanzienlijke stijging ligt onder andere in het feit dat de dienstverlening van de bibliotheken op het gebied van basisvaardigheden exponentieel is toegenomen. Bibliotheken zijn veel zichtbaarder geworden als aanbieder van non-formele educatie basisvaardigheden; in 2015 bestonden er nog nauwelijks DigiTaalhuizen, nu heeft vrijwel elke bibliotheek een DigiTaalhuis.

Nog enkele suggesties om kwetsbare groepen (nog) beter te bereiken:

- *Gebruik maken van de landelijke momenten en campagnes (bijvoorbeeld rondom de week van de alfabetisering)*
- *Gebruik maken van de taalambassadeurs, of ambassadeurs uit het eigen werkgebied*
- *Nog meer en nog betere samenwerking met partners/derden (loketorganisaties, bedrijven, zorg en gezondheid, wijkteams, Stichting Lezen en Schrijven et cetera)*
- *Meer promotie, werving en toeleiding (bijv. gebruik Strategiekit Hoger Bereik en Klasse)*
- *Activeringsaanbod (bibliotheek komt naar de burgers toe i.p.v. dat burgers naar de bibliotheek gaan)*
- *Veldonderzoek in bijvoorbeeld wijken en buurten naar de educatieve wensen en behoeften van inwoners, en vervolgens daarop inspelen met het educatieve aanbod (c.q. vraaggericht aanbod)*

Suggesties voor nader inzicht in effecten (1)

Breed of gefocust?

Dit BiebPanelonderzoek geeft een breed beeld van hoe de leden de waarde van de bibliotheek in zijn totaliteit zien. Veel bibliotheken zijn daarnaast bezig met het bekijken van de effecten en opbrengsten van hun specifieke diensten en programma's. Hieronder staan enkele manieren om inzicht te krijgen in dit soort effecten.

Cijfers die al bekend zijn

Er zijn al allerlei gegevens beschikbaar zoals landelijke onderzoeken (zie voor voorbeelden hieronder) of cijfers van de bibliotheek die al bekend zijn, zoals uitleengegevens, bezoekersaantallen, slagingspercentages of clicks op de website.

Op het dashboard Bibliotheekstatistiek, kunt u een aantal gegevens van uw eigen bibliotheek vergelijken met andere bibliotheken, zie <https://www.bibliotheekinzicht.nl/databank>.

Beschikbare landelijke onderzoeken

Er zijn al veel (landelijke) onderzoeken beschikbaar over de opbrengsten van programma's en activiteiten die veel bibliotheken aanbieden. Voorbeelden zijn:

- dBos: https://www.kb.nl/sites/default/files/nielen-bus_leesmotivatie_jsw_jaargang_99_nummer_08.pdf,
- Boekstart: <http://www.basisvaardigheden.nl/informatie/overheid/item/boekstart-maakt-baby-s-slimmer>,
- Taalcafés en Klik&Tik: <https://www.bibliotheekenbasisvaardigheden.nl/actueel/je-hoeft-niet-bang-te-zijn--je-mag-fouten-maken.html>
- Digisterker: https://drive.google.com/file/d/1j6MSi3V_8rA7jqh9qQVmgYqHwRP96xmr/view.

Een uitgebreider overzicht is te vinden op Bibliotheekinzicht, in de artikelen: <https://www.bibliotheekinzicht.nl/maatschappelijke-functies/basisvaardigheden/meerwaarde-bibliotheek-voor-bevordering> en <https://www.bibliotheekinzicht.nl/organisatie-en-bedrijfsvoering/ondernemerschap-en-maatschappelijke-waarde/de-maatschappelijke>

Lokaal onderzoek met bestaande instrumenten

Als er geen cijfers of bestaande onderzoeken voorhanden zijn, is het een optie om zelf onderzoek uit te voeren. Ga daarvoor eerst na of er al goede onderzoeksinstrumenten beschikbaar zijn waar bibliotheken aan kunnen deelnemen of gebruik van kunnen maken. Deze zijn onder andere te vinden in de Effectenmonitor van de KB, de Monitor dBos, in eerder uitgevoerde onderzoeken of bij andere bibliotheken, POI's of onderzoeksbureaus. Een overzicht van instrumenten voor effectmeting binnen informele educatie staan in <https://www.probiblio.nl/nieuws/wat-is-het-effect-van-non-formele-bibliotheekprogrammas>.

Suggesties voor nader inzicht in effecten (2)

Lokaal eigen onderzoek opzetten

Als er geen goede instrumenten bestaan (bijvoorbeeld omdat het een lokaal ontwikkelde activiteit betreft), dan kunt u zelf een eigen onderzoek (laten) ontwikkelen. U kunt hiervoor hulp krijgen van uw POI of een andere organisatie, of zelf aan de slag gaan, al is dit een tijdsintensief en lastig traject. Binnen het project Meervoudig verantwoord is hiervoor een handreiking beschikbaar gemaakt: <http://www.debibliotheken.nl/bedrijfsvoering/organisatie/meervoudig-verantwoorden/>.

Interne organisatie meekrijgen

Een effectmeting kan een uitgebreid opgezet onderzoek onder veel respondenten zijn, maar kan ook de vorm hebben van een korte evaluatie, een paar interviews of enkele gegevens die worden aangevuld met sprekende citaten van deelnemers. In alle gevallen is het belangrijk om u te realiseren dat effectgericht werken meer is dan het doen van een onderzoek. Als de organisatie meer wil gaan sturen op effecten en daar het beleid op gaat afstemmen, krijgen alle medewerkers daarmee te maken en is het dus ook zaak om alle medewerkers hierin mee te krijgen. Daartoe is het belangrijk om de beoogde effecten op te nemen in het strategisch plan en de jaarplannen en te zorgen dat het management deze doelen actief uitdraagt; en om de medewerkers structureel mee te nemen in het verhaal, met de focus op wat de bibliotheek wil bereiken (en meten) en hoe elke medewerker daar aan kan bijdragen.

Waarde aantonen aan de gemeente

Behalve voor het monitoren van het aanbod en het eigen beleid, kan het meten van de waarde en de effecten van de activiteiten van de bibliotheek ook goed of nodig zijn naar de gemeente en partners toe. Belangrijk hierbij is om als bibliotheek door het hele jaar heen goed contact te onderhouden met de gemeente, te laten zien wat de bibliotheek doet, aan te sluiten bij de speerpunten van de gemeente en zowel ambtenaren, wethouders als de raad op de juiste manier te informeren. Probiblio heeft in 2018 twee workshops georganiseerd over omgaan met de gemeente. Een whitepaper met de learnings vindt u hier: <https://www.probiblio.nl/producten/management-organisatie/bedrijfsvoering/strategisch-advies-gemeenten>.

Informatie vanuit de landelijke dag Impact!

In december 2018 vond in Ede een landelijke dag plaats vanuit de landelijke werkgroep Meten Maatschappelijke Opbrengst over het meten van de impact die je hebt als bibliotheek. Er waren workshops over de verschillende aspecten binnen dit thema, zoals veranderingstheorie, zelf opzetten van vragenlijsten of kwalitatief onderzoek, storytelling en het maximaliseren van je effect. De presentaties, die te gebruiken zijn voor het opzetten van en informatie over effectmetingen, zijn te vinden op [biebtobieb](#) en op [Bibliotheekinzicht](#) (kennisdossier Impact). Ook in 2019 gaat de landelijke werkgroep Meten Maatschappelijke Opbrengst, samen met andere partijen, verder op dit onderwerp en houdt de bibliotheken op de hoogte.

Verantwoording

Over het onderzoek

Achtergrond

Probiblio heeft in 2009 BiebPanel opgericht, een onderzoeksplatform speciaal ontwikkeld voor de bibliotheekbranche. Bibliotheekleden kunnen lid worden van BiebPanel en ontvangen als deelnemer 4 maal per jaar een vragenlijst over verschillende onderwerpen. Vanaf 2017 ontvangen BiebPanelleden twee keer per jaar een uitnodiging voor een flitspeiling (een kort onderzoek over een actueel onderwerp) en twee keer per jaar een uitnodiging voor een regulier uitgebreid onderzoek. Daarnaast vinden er twee landelijke doelgroeponderzoeken plaats. Voor de reguliere BiebPanel onderzoeken, zoals dit onderzoek, maken we een uitgebreide rapportage met teksten en conclusies per bibliotheek/cluster.

Maatschappelijke waarde

Het onderzoek naar de persoonlijke en maatschappelijke waarde gaat in op de waarde die BiebPanelleden toekennen aan de bibliotheek. In welke mate ervaren ze die waarde voor zichzelf (hoofdstuk 1) en voor de rest van de samenleving (hoofdstuk 2). Daarnaast gaat het in op de rol van de bibliotheek voor kwetsbare doelgroepen (hoofdstuk 3). In hoofdstuk 4 is een vergelijking opgenomen met het eerdere onderzoek naar Maatschappelijke waarde in 2015.

Veldwerkperiode

Dit onderzoek heeft plaatsgevonden van 14 november t/m 26 november 2018.

Leeswijzer grafieken

Percentages kunnen soms optellen tot iets meer of minder dan 100%. Dit wordt veroorzaakt door afrondingsverschillen. In het resultaatdeel worden resultaten soms weergegeven in de vorm van diagrammen. De donkerblauwe diagrammen geven de resultaten van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken weer, de lichtblauwe diagrammen de resultaten van het totale BiebPanel. In het rapport zijn bij enkele vragen ook de best practices opgenomen. Hier staat de score van de best scorende bibliotheek op desbetreffende vraag.

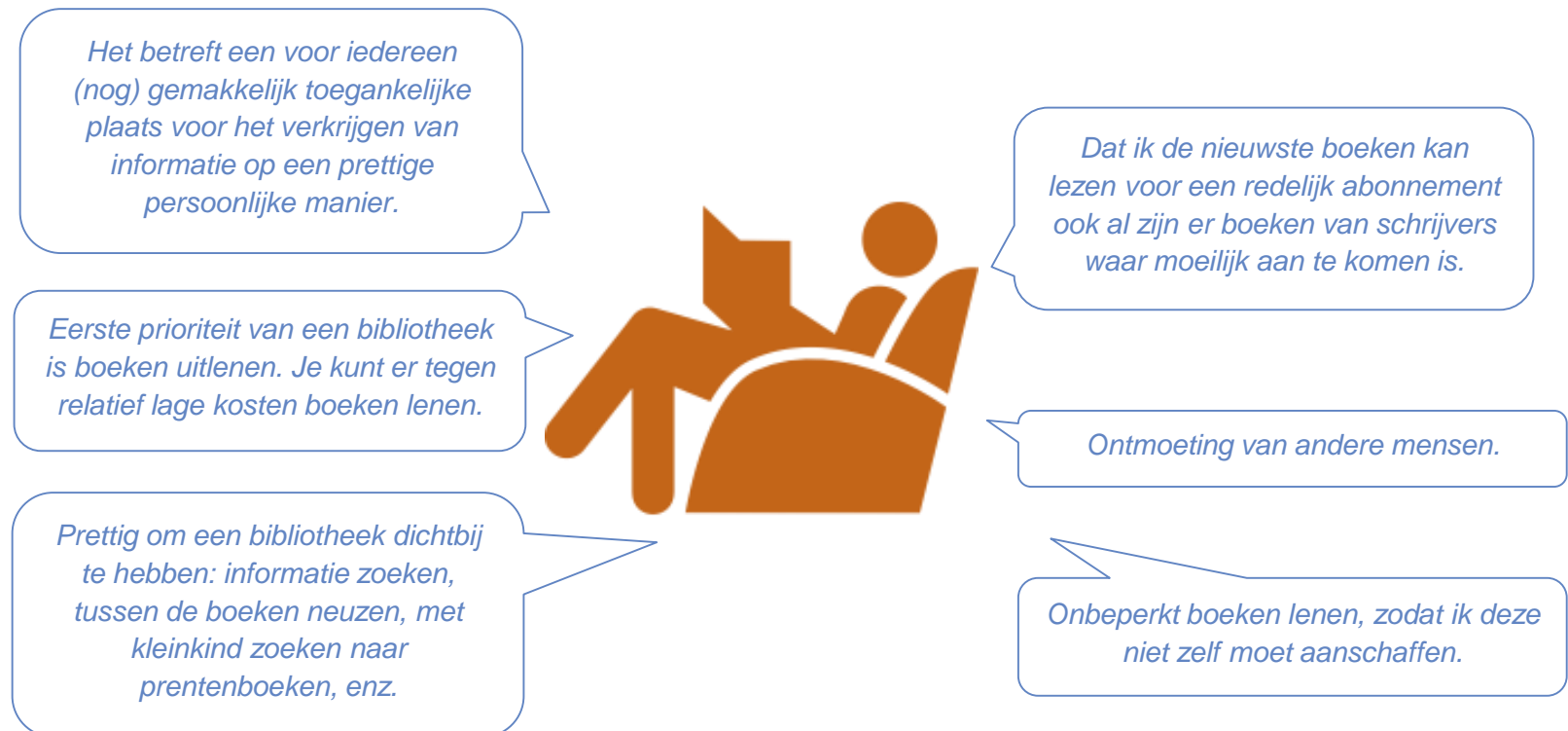
Leeswijzer open vragen

De letterlijke antwoorden op de open vragen staan in een aparte bijlage weergegeven.

1. Persoonlijke waarde

1.1 Goedkoop kunnen lenen en lezen van boeken is het belangrijkste voordeel van de bibliotheek

Daarnaast noemen leden dat de bibliotheek een prettige plek is om te komen, hun kennis te verrijken en anderen te ontmoeten. Leden vinden het ook een belangrijk voordeel dat zij niet alle boeken aan hoeven te schaffen. Een aantal noemt dat de bibliotheek voor hen onmisbaar is.

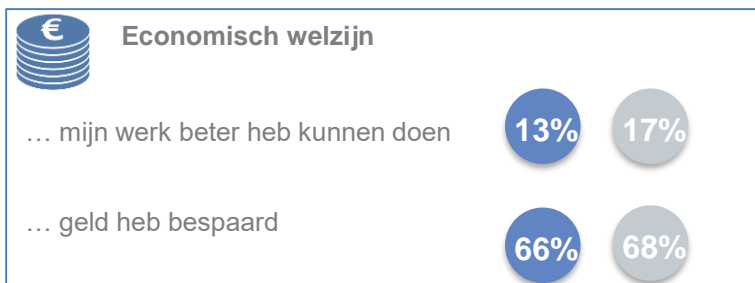
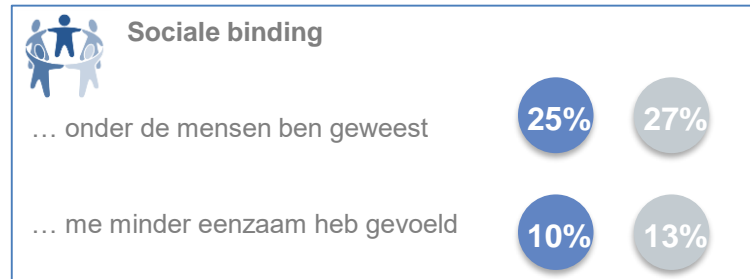
"Wat is voor u het belangrijkste voordeel van de bibliotheek? Hoe is de bibliotheek voor u van persoonlijke waarde?"

Samenvatting Bibliotheek Plattelandsbibliotheken: een volledig overzicht van de reacties van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken is terug te vinden in de bijlage.

1.2.1 De bibliotheek zorgt vooral voor uitbreiding van kennis, geld besparen en genieten van kunst/literatuur

Leden van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken noemen minder vaak dan in het totale Panel dat zij door de bibliotheek afstand hebben kunnen nemen van dagelijkse stress (leden van de vestiging in Wolden en 65-plussers het minst), hebben genoten van kunst/literatuur, werk beter hebben kunnen doen, antwoorden op praktische vragen hebben gevonden (vrouwen minder dan mannen) en/of zich beter hebben kunnen redden. Geld besparen is minder vaak genoemd door leden van de vestiging in Wolden en 65-plussers. Leden van de vestiging in Noordenveld noemen minder vaak dat zij door de bibliotheek onder de mensen zijn geweest. Middelbaar/hoger opgeleiden hebben het afgelopen jaar vaker kennis uitgebreid en genoten van kunst/literatuur dan lager opgeleiden. Juist minder vaak zijn zij in de afgelopen 12 maanden door de bibliotheek onder de mensen geweest dan lager opgeleiden.

In de afgelopen 12 maanden heeft de bibliotheek ervoor gezorgd dat ik... - % (helemaal) mee eens

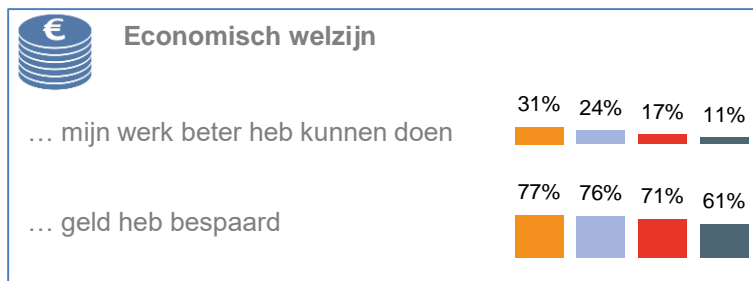
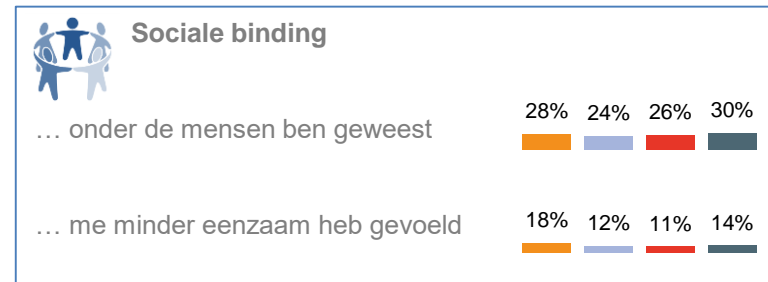
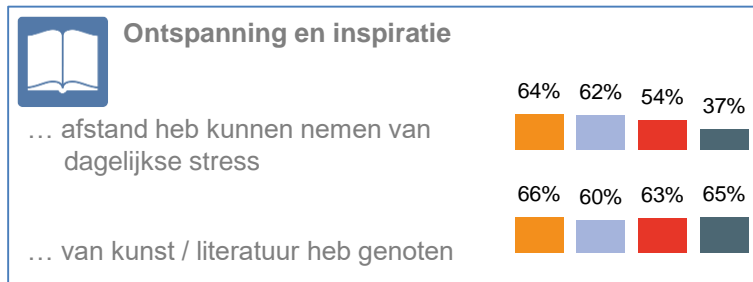
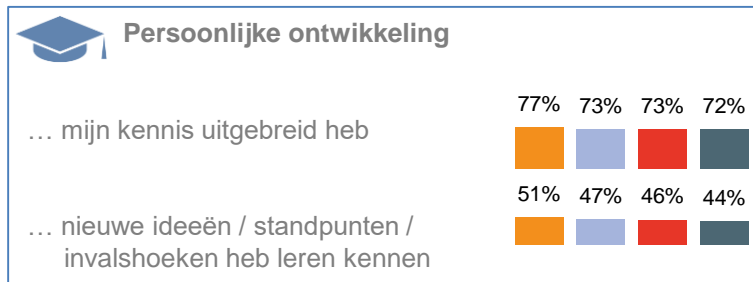
 Plattelandsbibliotheken (n=337)

 BiebPanel (n=13.757)

1.2.2 Binnen het totale BiebPanel verschillen zichtbaar tussen leeftijdsgroepen

Alle leeftijdsgroepen ervaren de meeste persoonlijke waarde op het uitbreiden van hun kennis en het besparen van geld. Jongere leden ervaren meer voordeel op het gebied van nieuwe ideeën, stress verminderen, werk en geld besparen. Oudere leden ervaren wat meer voordeel van de bibliotheek bij praktische problemen en vragen. Verder valt op dat leden uit de leeftijdsgroep 16-35 jaar relatief het vaakst aangeven dat ze zich dankzij de bibliotheek minder eenzaam voelen.

In de afgelopen 12 maanden heeft de bibliotheek ervoor gezorgd dat ik... - % (helemaal) mee eens

Uitsplitsing leeftijd totale BiebPanel

- 16-35 jaar (n=559)
- 35-55 jaar (n=3.685)
- 55-65 jaar (n=3.791)
- 65+ (n=5.717)

1.2.3 Best practices voor persoonlijke waarde

We zien dat Bibliotheek Den Haag relatief vaak de best practice is. Zie ook de volgende sheet. De Bibliotheek Utrecht is best practice op de twee punten betreffende persoonlijke ontwikkeling. De OBA heeft (afgerond) dezelfde hoge score van 59% (als Utrecht) op 'nieuwe ideeën/standpunten/invallshoeken leren kennen'.

In de afgelopen 12 maanden heeft de bibliotheek ervoor gezorgd dat ik... - % (helemaal) mee eens

 Persoonlijke ontwikkeling		
... mijn kennis uitgebreid heb	de Bibliotheek Utrecht	81%
... nieuwe ideeën / standpunten / invalshoeken heb leren kennen	de Bibliotheek Utrecht	59%
 Ontspanning en inspiratie		
... afstand heb kunnen nemen van dagelijkse stress	de Bibliotheek Z-O-U-T	57%
... van kunst / literatuur heb genoten	Bibliotheek Den Haag	77%
 Economisch welzijn		
... mijn werk beter heb kunnen doen	Bibliotheek Den Haag	27%
... geld heb bespaard	Bibliotheek Den Haag	76%

1.2.3 Best practices voor persoonlijke waarde

De bibliotheken Mar & Fean is de best practice op het punt 'informatie of advies bij praktische problemen of vragen'. Maar ook de Bibliotheek Den Haag en Hilversum hebben (afgerond) dezelfde score van 43%.

In de afgelopen 12 maanden heeft de bibliotheek ervoor gezorgd dat ik... - % (helemaal) mee eens

 Zelfredzaamheid ... informatie of advies bij praktische problemen of vragen heb gevonden ... mij beter kan redden	de Bibliotheken Mar & Fean Bibliotheek Den Haag	
 Sociale binding ... onder de mensen ben geweest ... me minder eenzaam heb gevoeld	Stadkamer (Zwolle) BplusC Leiden	

1.3.1 Bibliotheek grootste rol o.g.v. leesplezier gevolgd door interesse in geschiedenis en maatschappij

	Soms + vaak	
Leesplezier	99%	97%
Interesse in geschiedenis en maatschappij	61%	63%
Persoonlijke ontwikkeling (in de vrije tijd)	54%	61%
Reizen en vakanties	58%	59%
Beoefenen van een hobby (bijv. tuinieren/fotograferen)	51%	49%
Stimuleren van lezen en/of voorlezen bij mijn kind(eren)	42%	40%
Gezondheid	39%	37%
Deelnemen aan en genieten van kunst & cultuur (in en buiten de bibliotheek)	29%	37%
School of studie	23%	27%
Sociale contacten en relaties met anderen	28%	26%

Bijna alle leden (99%) zeggen dat ze vaak of soms iets aan de bibliotheek hebben gehad op het gebied van leesplezier.

Panelleden van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken hebben minder aan de bibliotheek gehad op het gebied van persoonlijke ontwikkeling en deelnemen aan kunst & cultuur dan in het totale BiebPanel.

Op het gebied van gezondheid spreekt hebben leden van de vestiging in Westerveld minder aan de bibliotheek gehad dan leden van de meeste andere vestigingen.

Vrouwen hebben meer profijt gehad van de bibliotheek dan mannen als het gaat om het stimuleren van lezen en voorlezen bij kinderen. Ook leden jonger dan 55 jaar noemen dit onderwerp vaker dan de wat oudere leden.

Op het gebied van school of studie is de bibliotheek minder interessant voor 65-plussers dan voor de jongere leden. Juist meer profijt hebben de leden ouder dan 55 jaar van sociale contacten en relaties in de bibliotheek dan leden jonger dan 55 jaar.

Middelbaar/hoger opgeleide leden hebben meer voordeel gehad van de bibliotheek op het gebied van persoonlijke ontwikkeling en school of studie dan lager opgeleiden.

In het algemeen zien we dat de frequente bezoekers meer aan de bibliotheek hebben gehad.

 Plattelandsbibliotheken (n=337)

 BiebPanel (n=13.757)

"Hoe vaak heeft u op de volgende gebieden iets aan de bibliotheek gehad?"
- % soms + vaak (eerste tien aspecten)

1.3.2 Bibliotheek speelt een kleinere rol op het gebied van huishoudelijk werk en vinden van werk

	Soms + vaak	
Zelf amateurkunst beoefenen en/of creatieve activiteiten ondernemen	23%	24%
Buitenactiviteiten ondernemen (bijv. sport) en/of interesse in de natuur	23%	23%
Ontwikkeling van algemene vaardigheden voor mijn werk of loopbaan	17%	22%
Consumenten-, economische en juridische zaken	23%	22%
Uitvoeren van specifieke taken voor mijn werk	13%	16%
Zorg voor mijn kind(eren) en/of begeleiding bij huiswerk of studie	13%	15%
Deelnemen aan en/of volgen van maatschappelijke discussies en debat	11%	15%
Vinden van mogelijkheden voor studie/opleiding	10%	12%
Wonen en huisvesting	11%	9%
Huishoudelijk werk	6%	7%
Vinden van werk	1%	2%

Panelleden van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken hebben wat minder gehad aan de bibliotheek op het gebied van ontwikkeling van algemene vaardigheden voor hun werk of loopbaan, dan in het totale Panel.

Consumenten-, economische en juridische zaken worden relatief vaak genoemd door leden van de vestiging in Aa en Hunze.

Leden van de vestigingen in Aa en Hunze en Midden-Drenthe noemen ook vaker dan leden van de meeste andere vestigingen dat de bibliotheek hen heeft geholpen op het gebied van wonen en huisvesting.

Mannen profiteren wat meer dan vrouwen van de bibliotheek op het gebied van het ondernemen van buitenactiviteiten en consumenten-, economische en juridische zaken. Vrouwen juist meer op het terrein van zelf amateurkunst beoefenen.

65-plussers hebben minder voordeel gehad aan de bibliotheek op het vlak van huiswerkbegeleiding en juist meer op het gebied van deelnemen aan/volgen van maatschappelijke discussies en debat.

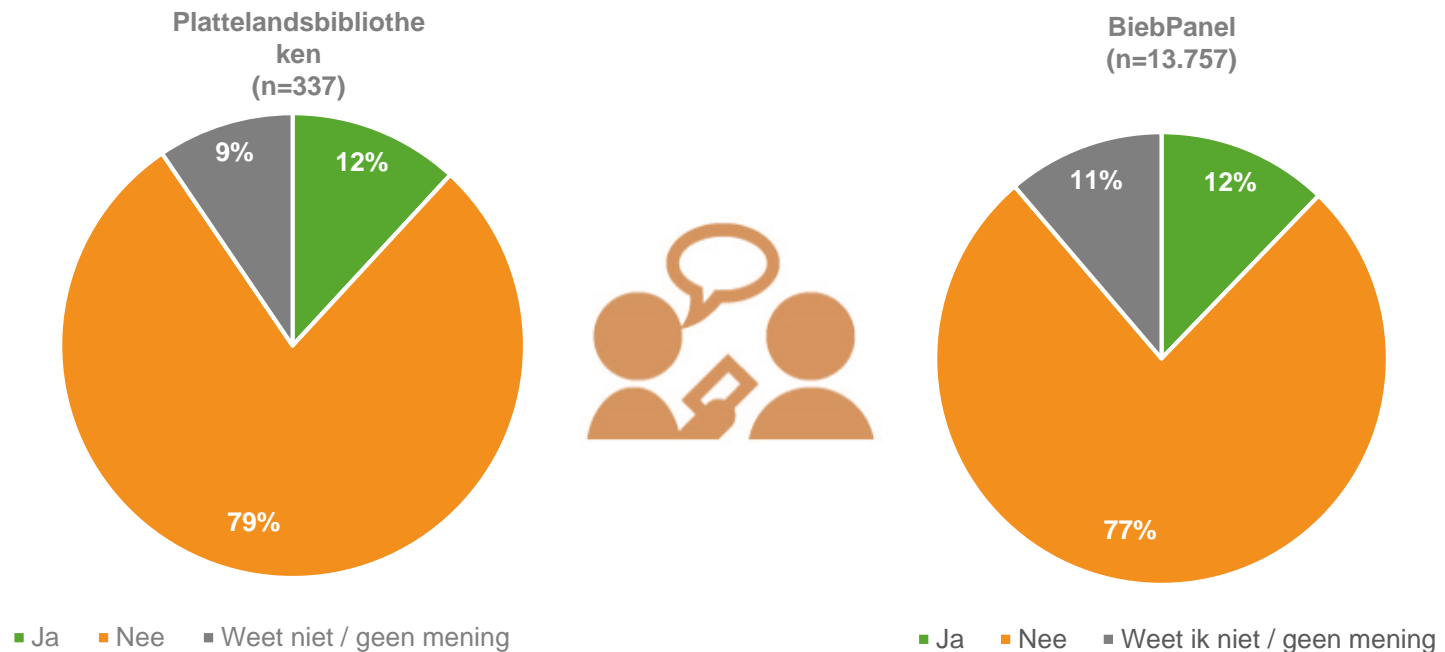
 Plattelandsbibliotheken (n=337)

 BiebPanel (n=13.757)

"Hoe vaak heeft u op de volgende gebieden iets aan de bibliotheek gehad?"
- % soms + vaak (overige aspecten, 11 t/m 21)

1.4 Ruim één op de tien leden is via de bibliotheek bij een andere organisatie terecht gekomen

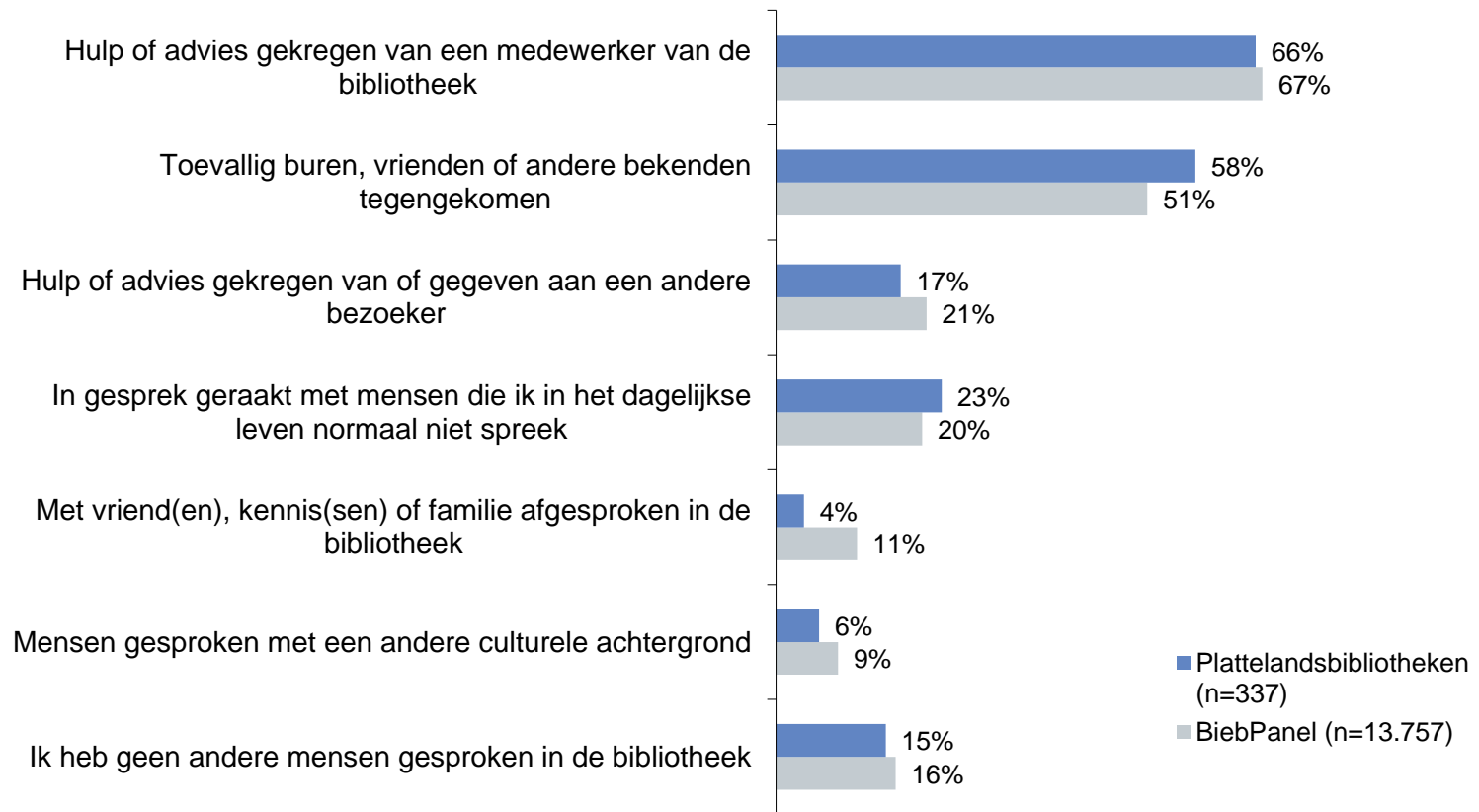
We zien hier geen verschillen tussen bijvoorbeeld leeftijd- en opleidingsgroepen. De (circa 40) leden die bij een andere organisatie zijn terecht gekomen, noemen allerlei verschillende organisaties, waaronder CRAS, de gemeente, Repaircafé, Taalhuis, Taalpunt, het theater, etc. Zie de bijlage met alle gegeven antwoorden.

“Bent u via de bibliotheek weleens bij een andere organisatie terecht gekomen?” - allen

1.5 ‘Ontmoetingen’ in de bibliotheek zijn vooral: advies van medewerkers en tegenkomen van bekenden

Het toevallig tegenkomen van bekenden komt bij Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken vaker voor dan gemiddeld in het totale Panel en dit gebeurt het meest Aa en Hunze en Midden-Drenthe. Met vrienden of kennissen afspreken in de bibliotheek gebeurt juist wat minder vaak dan in het totale Panel het geval is. Leden van de vestiging in Wolden geven het vaakst aan hulp of advies te hebben gekregen van de medewerker van de bibliotheek. 15% van de panelleden heeft in de afgelopen 12 maanden geen andere mensen gesproken in de bibliotheek en dat is vergelijkbaar met het totale Panel.

“Deze vraag gaat over ontmoetingen in de bibliotheek. Wat voor soort ontmoetingen heeft u de afgelopen 12 maanden in de bibliotheek gehad met andere mensen?”

2. Maatschappelijke waarde

2.1 Belangrijkste maatschappelijke waarde bibliotheek is de laagdrempeligheid

Veel leden noemen dat de bibliotheek een belangrijke sociale functie heeft in de zin van ontmoeten en tijd doorbrengen. Door de laagdrempeligheid is de bibliotheek toegankelijk voor een breed publiek, kennis is makkelijk toegankelijk. Dit maakt het voor alle doelgroepen mogelijk om zich te ontwikkelen tegen een relatief lage prijs.

Een hele grote maatschappelijke waarde m.b.t. persoonlijke ontwikkeling, ontmoeting, informatievoorziening, inloop- en ontmoetingspunt, tijdschriftenaanbod en een gezellig kopje thee.

Laagdrempelige manier voor het vinden van informatie en leesplezier.

Mogelijkheid tot kennisnemen en stimuleren van lezen en taalbeheersing voor alle leeftijden.

Dat je in de bieb terecht kan voor veel sociale doeleinden en er zijn altijd mensen die je op veel vlakken verder kunnen helpen, en zeker voor alleenstaande is het daar een goede ontmoetingsplaats.

Toegankelijk voor iedereen. Laagdrempelig. Veel mogelijkheden voor bijvoorbeeld laaggeletterden.

Goed voor sociaal en culturele informatie op allerlei gebied. Maatschappelijk belangrijk voor plaatselijke ontmoetingen enz.

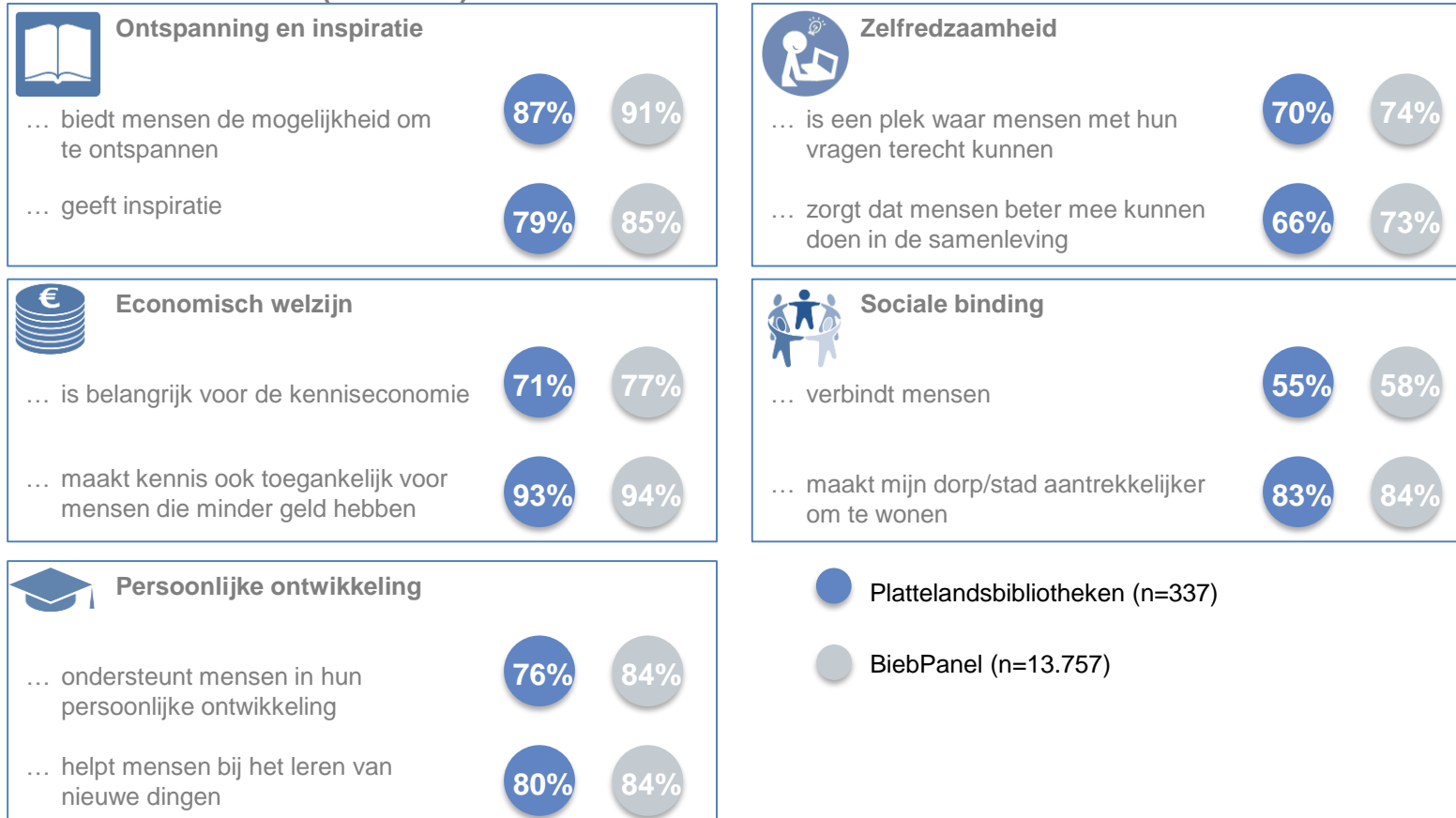
"Wat vindt u voor de samenleving het belangrijkste voordeel van de bibliotheek? Hoe is de bibliotheek voor u van maatschappelijke waarde?"

Samenvatting [Bibliotheek Plattelandsbibliotheken](#): een volledig overzicht van de reacties van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken is terug te vinden in de bijlage.

2.2.1 De maatschappelijke waarde op veel punten minder groot dan gemiddeld in het totale Panel

Panelleden noemen minder vaak de domeinen ontspanning en inspiratie en persoonlijke ontwikkeling dan in het totale Panel. Ook noemen zij minder vaak dan gemiddeld dat de bibliotheek belangrijk is voor de kenniseconomie en ervoor zorgt dat mensen beter mee kunnen doen in de samenleving. Het laatste punt wordt wel vaker genoemd door leden van Aa en Hunze en Tynaarlo dan bij andere vestigingen. In Tynaarlo noemt men ook vaker dat de bibliotheek inspiratie geeft. Leden van Westerveld en vrouwen vinden vaker dat de bibliotheek verbindt. Lager opgeleiden geven minder vaak aan dat de bibliotheek kennis toegankelijk maakt voor mensen met minder geld dan middelbaar/hoger opgeleiden en hoger opgeleiden vinden vaker dat de bibliotheek het dorp/de stad aantrekkelijker maakt om te wonen.

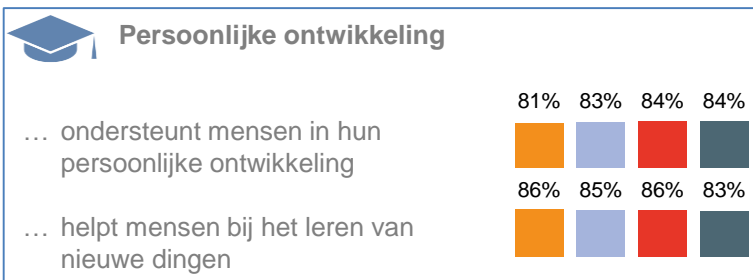
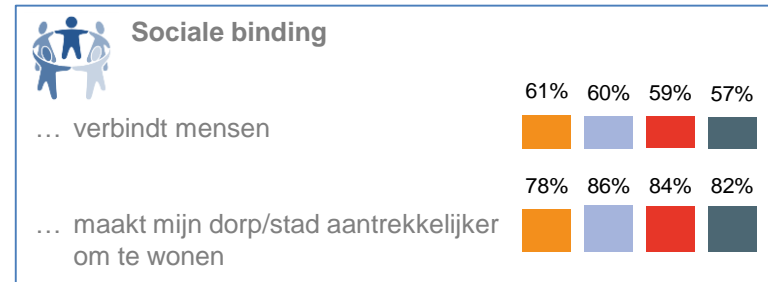
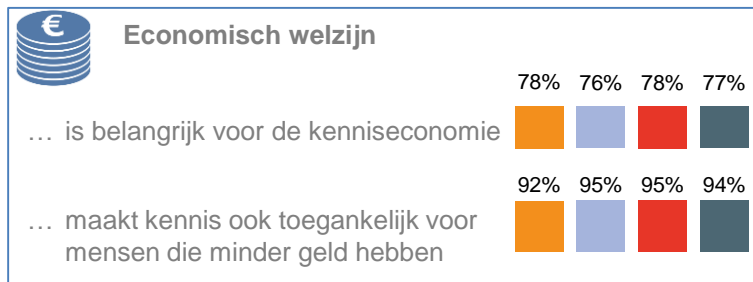
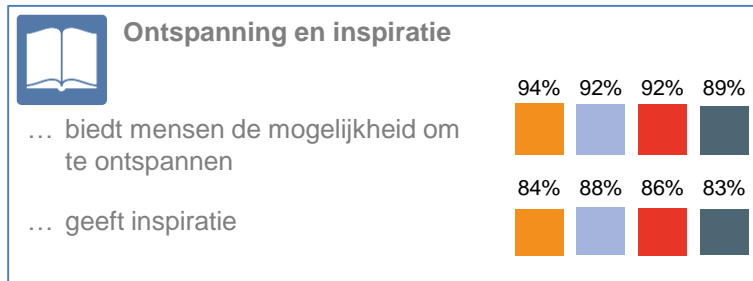
De bibliotheek... - % (helemaal) mee eens

2.2.2 Weinig verschil in totale BiebPanel tussen de leeftijdsgroepen over maatschappelijke waarde

De groep 55-plussers ziet, meer dan de jongere groep, de bibliotheek wel meer als plek waar mensen met hun vragen terecht kunnen.

De bibliotheek... - % (helemaal) mee eens

Uitsplitsing leeftijd totale BiebPanel

- 16-35 jaar (n=559)
- 35-55 jaar (n=3.685)
- 55-65 jaar (n=3.791)
- 65+ (n=5.717)

2.2.2 Best practices maatschappelijke waarde

De Bibliotheek Katwijk is op het gebied van 'ontspanning en inspiratie' de hoogst scorende bibliotheek. De nieuwe bibliotheek (Almere) is op twee deelaspecten de best practice ('mensen ondersteunen in hun persoonlijke ontwikkeling' en 'zorgen dat mensen beter mee kunnen doen in de samenleving'). De OBA is best practice op het punt 'helpt mensen bij het leren van nieuwe dingen'. Maar ook de Bibliotheek Enschede heeft (afgerond) dezelfde hoge score van 90%. Cluster Twente is de best practice op 'de bibliotheek is belangrijk voor de kenniseconomie'; Bibliotheek Den Haag heeft (afgerond) dezelfde score van 83%.

De bibliotheek... - % (helemaal) mee eens

 <p>Ontspanning en inspiratie</p> <p>... biedt mensen de mogelijkheid om te ontspannen</p> <p>... geeft inspiratie</p>	<p>de Bibliotheek Katwijk </p> <p>de Bibliotheek Katwijk </p>
 <p>Economisch welzijn</p> <p>... is belangrijk voor de kenniseconomie</p> <p>... maakt kennis ook toegankelijk voor mensen die minder geld hebben</p>	<p>Cluster Twente </p> <p>Bibliotheek Den Haag </p>
 <p>Persoonlijke ontwikkeling</p> <p>... ondersteunt mensen in hun persoonlijke ontwikkeling</p> <p>... helpt mensen bij het leren van nieuwe dingen</p>	<p>de nieuwe bibliotheek (Almere) </p> <p>OBA </p>

2.2.2 Best practices maatschappelijke waarde

Bibliotheek Hilversum is de best practice op 'de bibliotheek is een plek waar mensen met hun vragen terecht kunnen'. De nieuwe bibliotheek is de best practice op 'de bibliotheek zorgt dat mensen beter meer kunnen doen in de samenleving'; op dit punt heeft de Bibliotheek Enschede (afgerond) dezelfde score van 79%.

De bibliotheek... - % (helemaal) mee eens

 Zelfredzaamheid	
... is een plek waar mensen met hun vragen terecht kunnen	Bibliotheek Hilversum 86%
... zorgt dat mensen beter mee kunnen doen in de samenleving	de nieuwe bibliotheek (Almere) 79%
 Sociale binding	
... verbindt mensen	Cluster Achterhoek 68%
... maakt mijn dorp/stad aantrekkelijker om te wonen	Stadkamer (Zwolle) 91%

2.3 Maatschappelijke waarde nog groter door (nog) meer activiteiten en meer bekendheid geven aan diensten

Panelleden van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken vinden dat er nog meer georganiseerd mag worden zoals het geven van lezingen, cursussen en andere activiteiten die bij een brede doelgroep aanspreken. Ook kan de bibliotheek nog beter promoten wat er allemaal wordt georganiseerd en voor welke diensten men bij de bibliotheek terecht kan. De laagdrempeligheid van de bibliotheek is van groot belang; de bibliotheek moet toegankelijk blijven voor een brede groep mensen. Ook de ontmoetingsfunctie van de bibliotheek is voor velen belangrijk. Een enkeling zegt dat de bibliotheek nog meer kan samenwerken met andere instanties of juist helemaal niets moet veranderen. Ook noemt een aantal dat de bibliotheek haar assortiment moet uitbreiden of dat de openingstijden wat ruimer mogen zijn.

Suggesties

Kleinschalige lezingen over onderwerpen die in de buurt van belang zijn, naast zorgen dat iedereen de Nederlandse taal machtig wordt in woord en geschrift.

Vooral toegankelijk blijven voor ieder. Denk ook aan de ouderen-middag met sprekers. Cursussen blijven aanbieden, vooral laagdrempelig blijven, promoten van de bieb met de verschillende acties en misschien ook meer naar buiten treden.

Vaker schrijvers uitnodigen. Lezingen geven over bijvoorbeeld kunst en over tentoonstellingen die in de buurt te zien zijn.

Meer reclame maken en via allerlei kanalen doorgeven wat de bibliotheek kan betekenen.

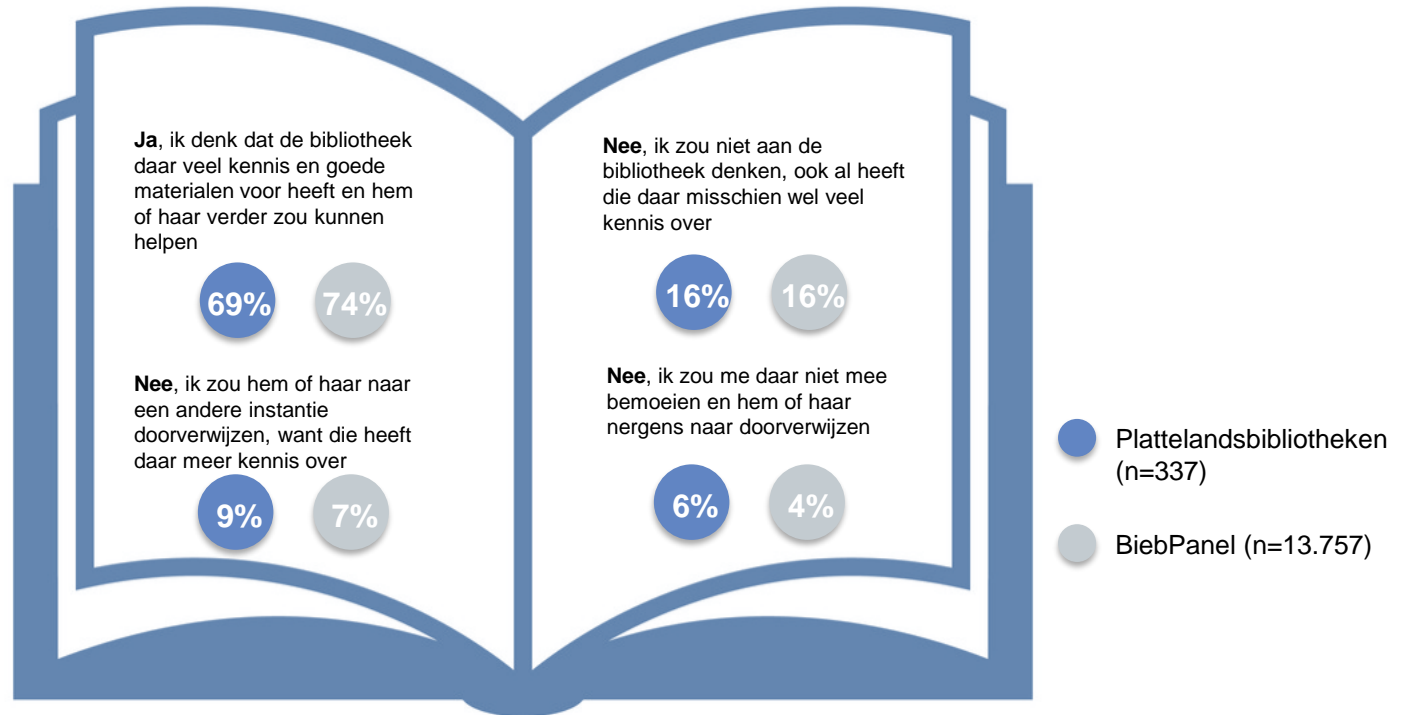
Voor mij persoonlijk is de uitleen van boeken voldoende.

“Wat zou de bibliotheek volgens u kunnen doen om (nog) meer maatschappelijke waarde te hebben in de toekomst?”
Samenvatting Bibliotheek Plattelandsbibliotheken: een volledig overzicht van de reacties van de panelleden van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken is terug te vinden in de bijlagen.

3. Doorverwijzing kwetsbare groepen

3.1 Zeven op de tien zien rol voor bibliotheek voor mensen die niet goed kunnen lezen en verwijzen door

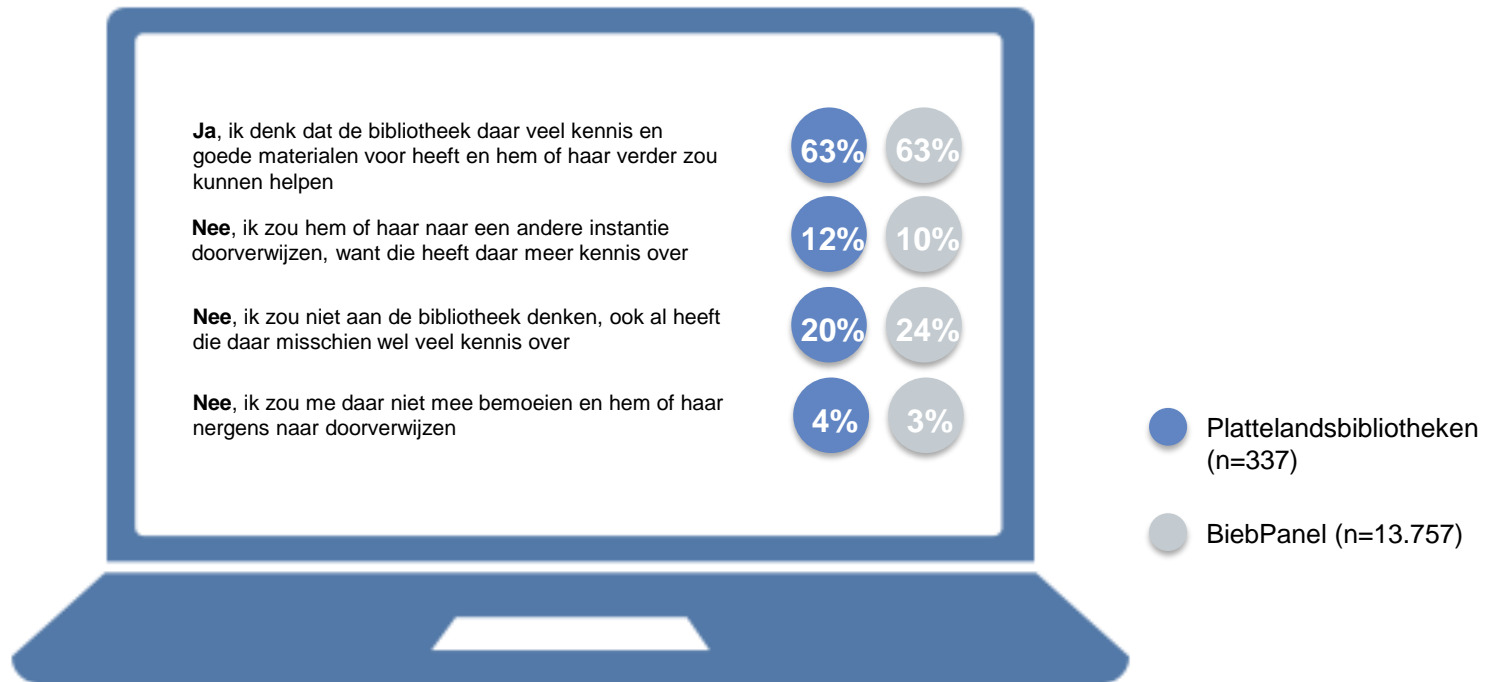
Leden van Aa en Hunze zien deze rol van de bibliotheek nog meer dan leden van de andere vestigingen. Jongere leden geven vaker aan dan leden ouder dan 55 jaar dat zij niet aan de bibliotheek zouden denken, ondanks dat de kennis misschien wel aanwezig is. We zien dat leden hier duidelijk meer dan drie jaar geleden een rol zien voor de bibliotheek en zouden doorverwijzen, zie hoofdstuk 'Vergelijking'.

"Stel dat u een buurman/buurvrouw of kennis heeft, die niet goed kan lezen, zou u hem of haar dan doorverwijzen naar (spreekuren of cursussen in) de bibliotheek?" - allen

3.2 Meerderheid ziet rol voor bibliotheek voor mensen die niet digitaal vaardig zijn en zou doorsturen

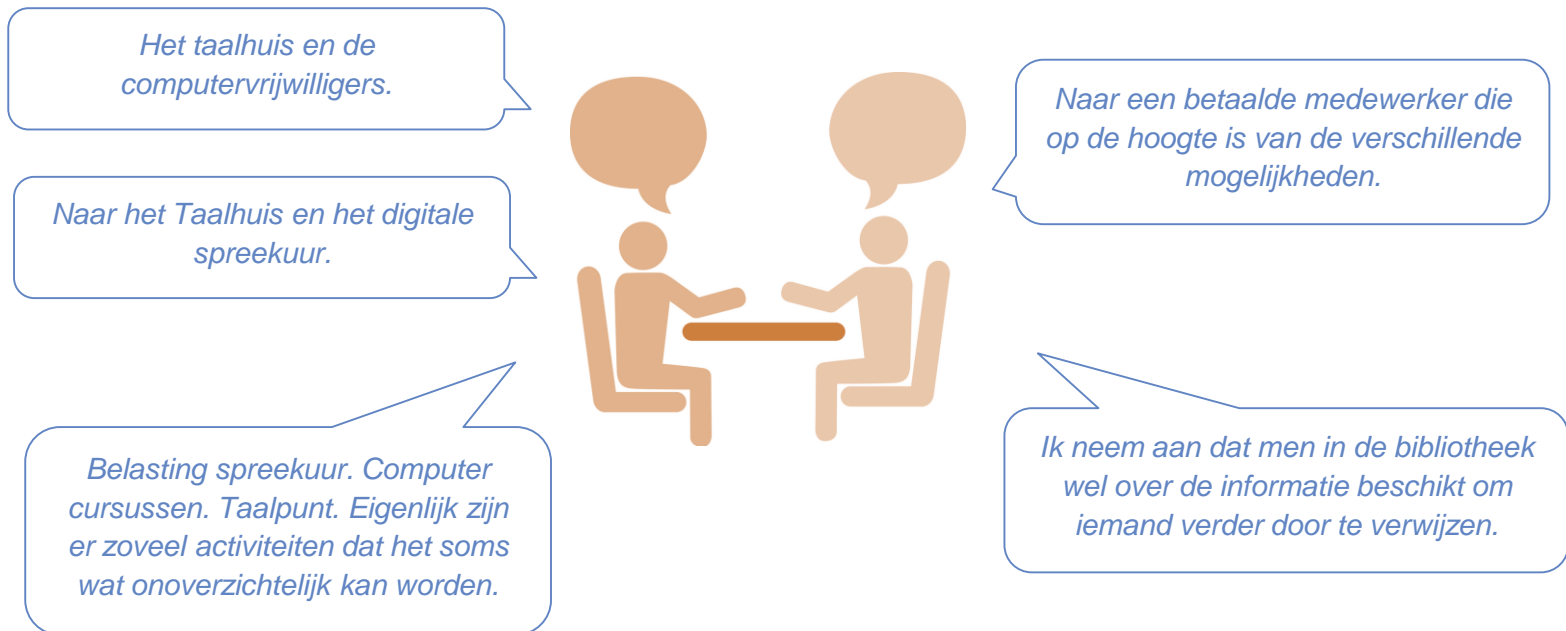
Dit percentage (63%) is duidelijk hoger dan drie jaar geleden, zie hoofdstuk 'Vergelijking'. Ook hier zeggen leden van de vestiging in Aa en Hunze vaker dan leden van de andere vestigingen dat ze burens of kennissen die niet goed met de computer kunnen omgaan, zouden doorsturen naar de bibliotheek.

"Stel dat u een buurman/buurvrouw of kennis heeft, die niet goed met de computer kan omgaan en daardoor niet weet hoe je een DigiD moet aanvragen, zou u hem of haar dan doorverwijzen naar (spreekuren of cursussen in) de bibliotheek?" - allen

3.3 Leden noemen allerlei diensten van de bibliotheek waarnaar ze zouden doorverwijzen

Men noemt onder andere: computercursussen, taallessen, leeshulp, hulp bij invullen van (belasting)formulieren, spreekuren, lezingen, e.d. Maar veel leden zeggen ook dat ze zouden doorverwijzen naar de medewerkers van de bibliotheek die het aanbod goed kennen.

“U geeft aan dat u uw buurman/buurvrouw of kennis zou doorverwijzen naar de bibliotheek. Is er een specifieke dienst of activiteit van de bibliotheek waarnaar u zou doorverwijzen?”

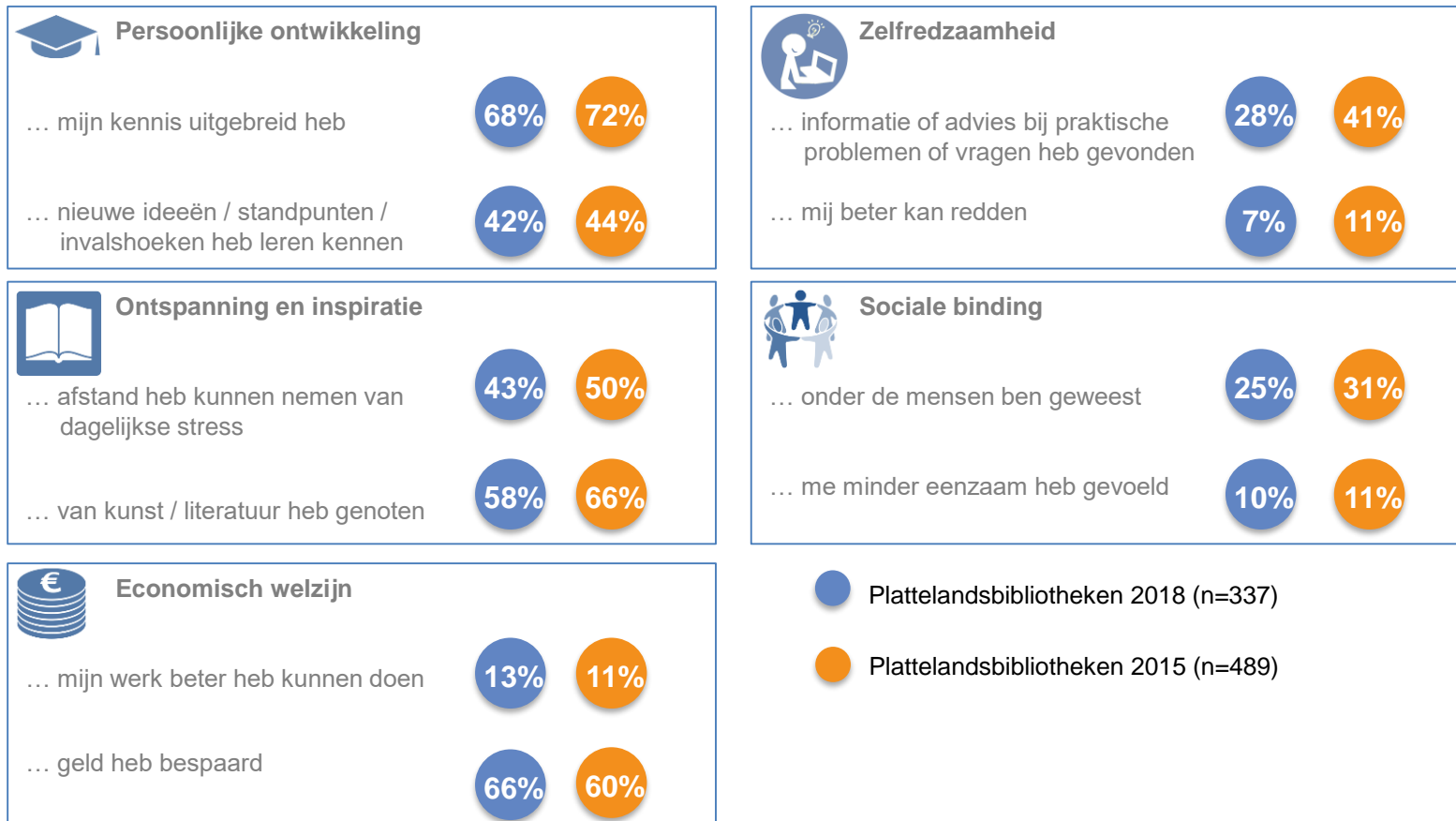
Samenvatting Bibliotheek Plattelandsbibliotheek: een volledig overzicht van de reacties van de panelleden van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheek is terug te vinden in de bijlagen.

4. Vergelijking

4.1 Waarde van bibliotheek in vergelijking met 2015 geeft een wisselend beeld.

De waarde van Cluster Drenthe Plattelandsbibliotheken is voor leden toegenomen op het punt van geld besparen; 66% zegt dat men geld heeft bespaard door de bibliotheek, ten opzichte van drie op de vijf in 2015. De bibliotheek heeft overigens een kleinere rol gespeeld op het gebied van ontspanning en inspiratie. Informatie of advies bij praktische problemen of vragen en het onder de mensen zijn geweest, is ook van minder waarde geweest ten opzichte van 2015.

In de afgelopen 12 maanden heeft de bibliotheek ervoor gezorgd dat ik... - % (helemaal) mee eens

4.2.1 Rol bibliotheek op terrein van leesplezier onveranderd hoog

	Soms + vaak	
Leesplezier	99%	98%
Interesse in geschiedenis en maatschappij	61%	60%
Persoonlijke ontwikkeling (in de vrije tijd)	54%	60%
Reizen en vakanties	58%	63%
Beoefenen van een hobby (bijv. tuinieren/fotograferen)	51%	64%
Stimuleren van lezen en/of voorlezen bij mijn kind(eren)	42%	
Gezondheid	39%	47%
Deelnemen aan en genieten van kunst & cultuur (in en buiten de bibliotheek)	29%	42%
School of studie	23%	40%
Sociale contacten en relaties met anderen	28%	38%

Wel zien we dat de bibliotheek op veel gebieden een minder grote rol heeft gespeeld ten opzichte van drie jaar geleden. Het gaat hierbij om: persoonlijke ontwikkeling, reizen en vakanties, beoefenen van een hobby, gezondheid, deelnemen aan en genieten van kunst & cultuur, school of studie en sociale contacten en relaties.

"Hoe vaak heeft u op de volgende gebieden iets aan de bibliotheek gehad?"
- % soms + vaak (eerste tien aspecten)

- Plattelandsbibliotheken 2018 (n=337)
- Plattelandsbibliotheken 2015 (n=489)

4.2.2 Ook is de rol bibliotheek op gebied van werk en studie op enkele punten wat minder dan in 2015

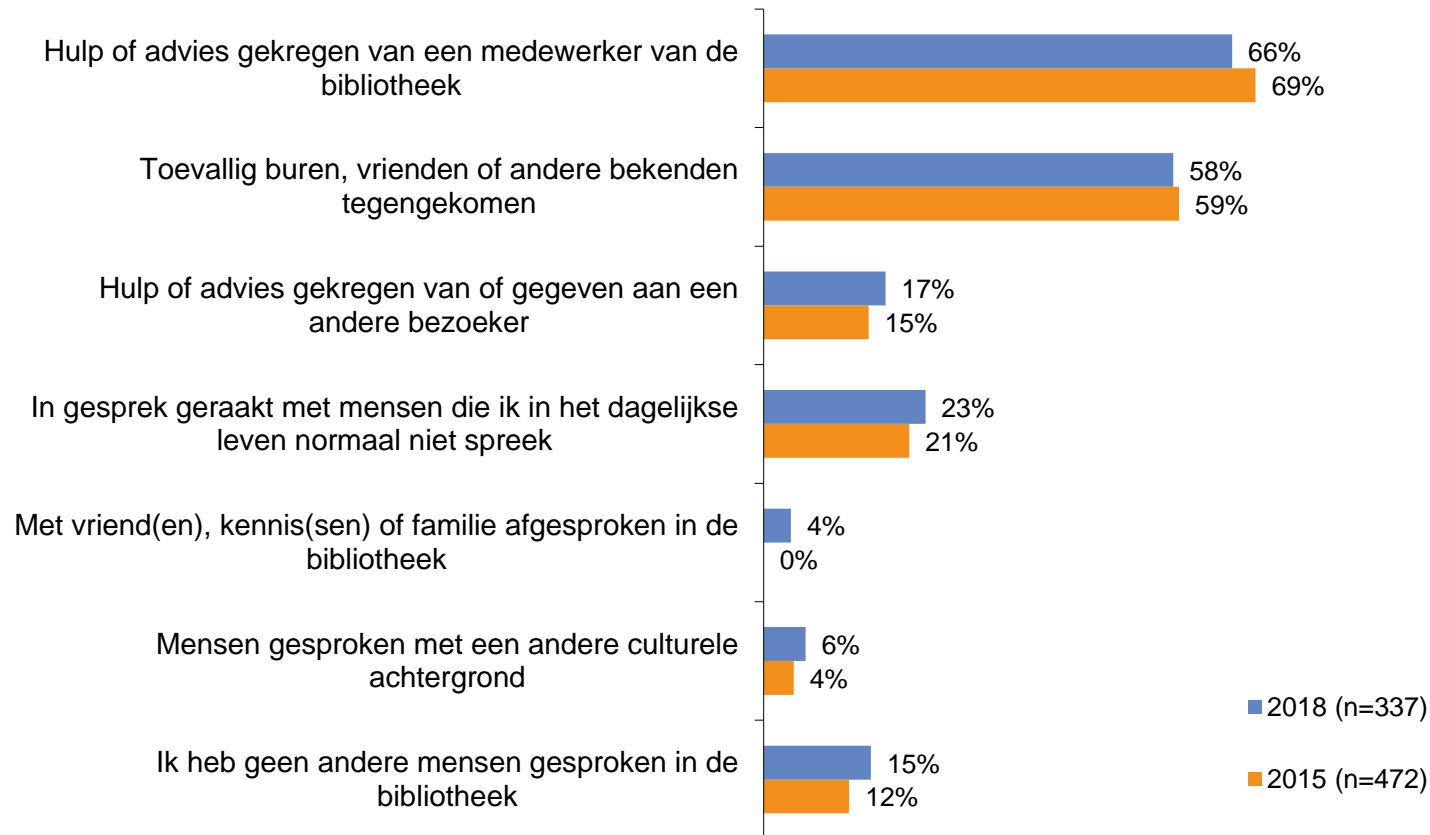
	Soms + vaak	
Zelf amateurkunst beoefenen en/of creatieve activiteiten ondernemen	23%	28%
Buitenactiviteiten ondernemen (bijv. sport) en/of interesse in de natuur	23%	21%
Ontwikkeling van algemene vaardigheden voor mijn werk of loopbaan	17%	21%
Consumenten-, economische en juridische zaken	23%	30%
Uitvoeren van specifieke taken voor mijn werk	13%	18%
Zorg voor mijn kind(eren) en/of begeleiding bij huiswerk of studie	13%	20%
Deelnemen aan en/of volgen van maatschappelijke discussies en debat	11%	11%
Vinden van mogelijkheden voor studie/opleiding	10%	15%
Wonen en huisvesting	11%	17%
Huishoudelijk werk	6%	10%
Vinden van werk	1%	2%

Het gaat dan om: zelf amateurkunst beoefenen en/of creatieve activiteiten ondernemen, consumenten-, economische en juridische zaken, specifieke taken voor het werk, zorg voor kinderen en huiswerkbegeleiding, het vinden van mogelijkheden voor studie of opleiding en wonen en huisvesting.

"Hoe vaak heeft u op de volgende gebieden iets aan de bibliotheek gehad?"
- % soms + vaak (overige aspecten, 11 t/m 21)

- Plattelandsbibliotheken 2018 (n=337)
- Plattelandsbibliotheken 2015 (n=489)

4.3 Ontmoetingen in de bibliotheek vergelijkbaar met 2015

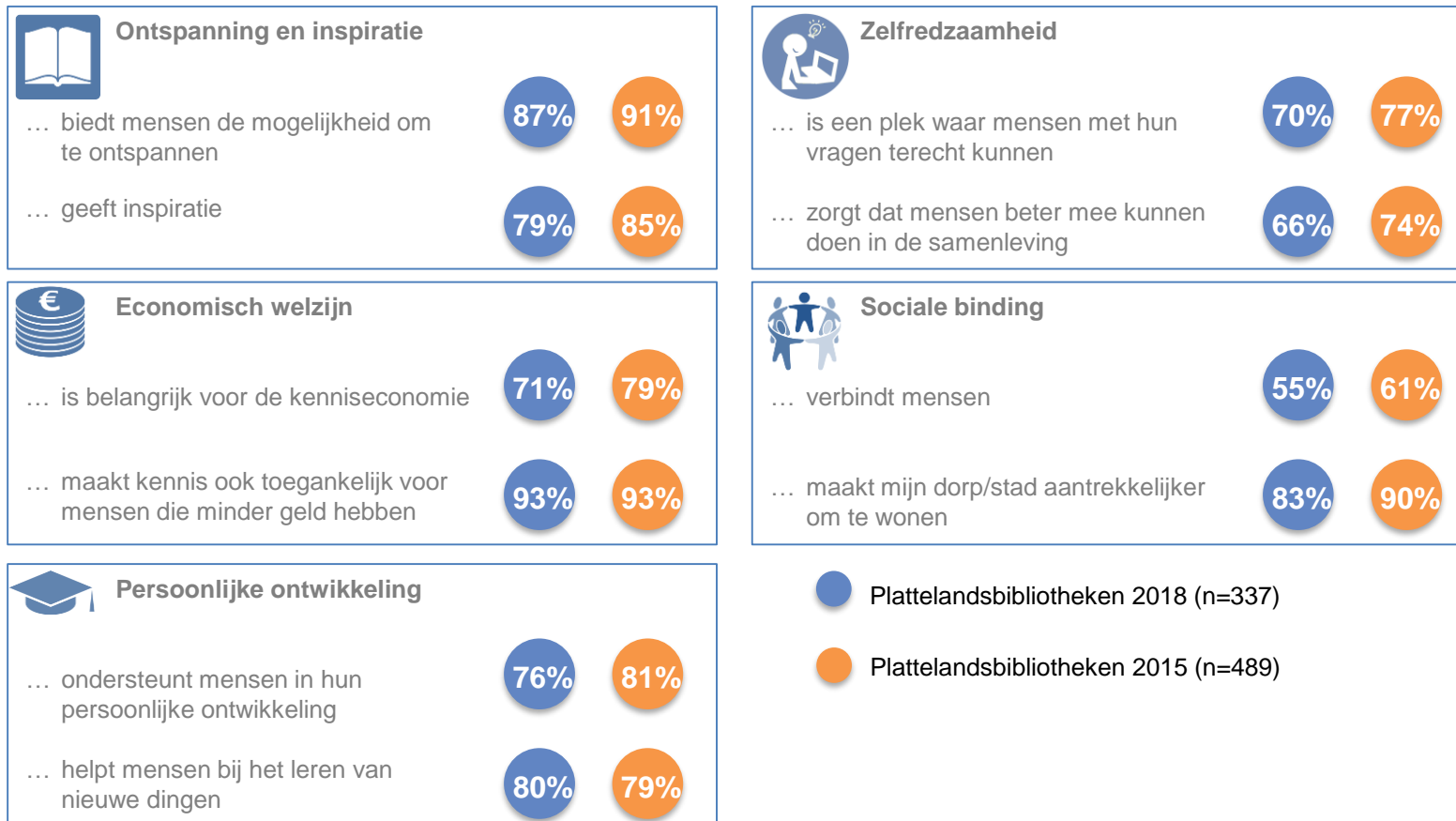
“Deze vraag gaat over ontmoetingen in de bibliotheek. Wat voor soort ontmoetingen heeft u de afgelopen 12 maanden in de bibliotheek gehad met andere mensen?”

* *Met vrienden, kennissen of familie afgesproken in de bibliotheek in 2018 toegevoegd.*

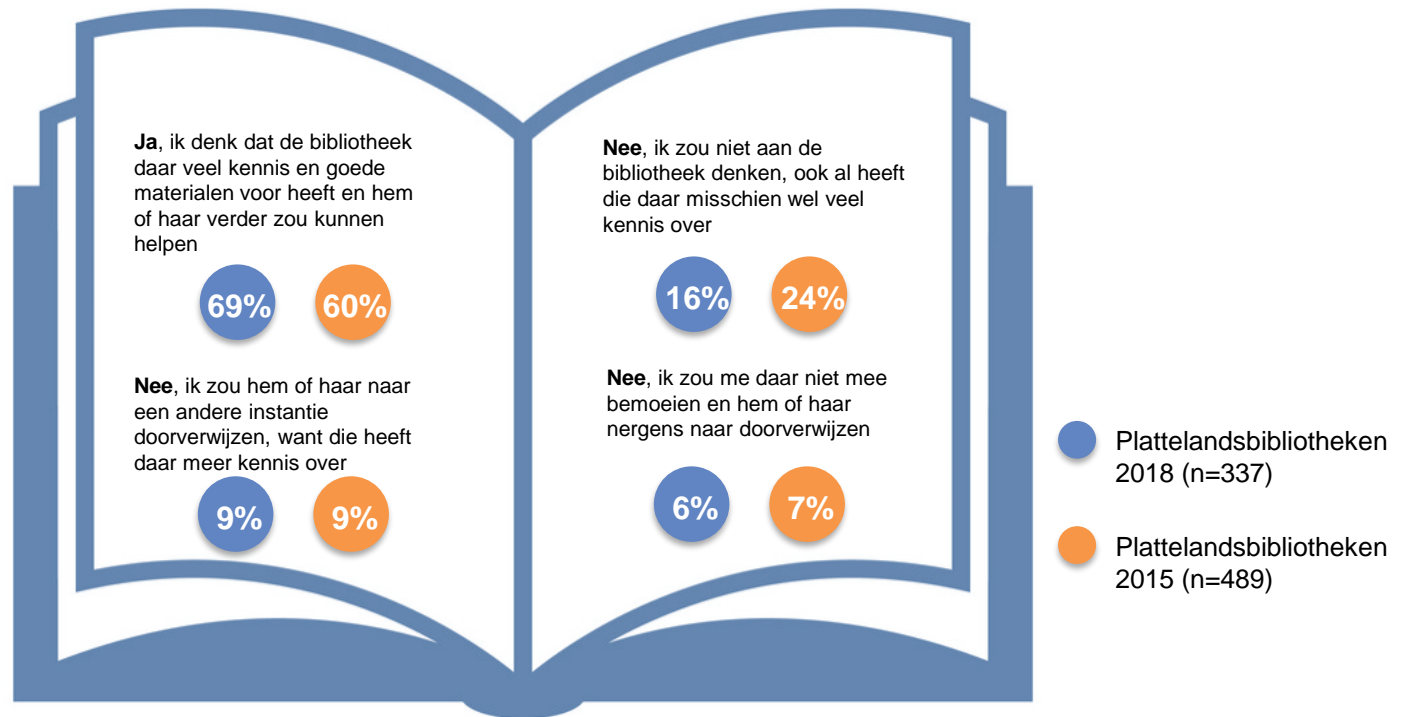
4.4 Maatschappelijke rol bibliotheek minder groot dan in 2015

Wat betreft de maatschappelijke rol van de bibliotheek, we zien dat deze op een aantal gebieden wat minder groot is ten opzichte van 2015, namelijk: 'geeft inspiratie', 'is belangrijk voor de kenniseconomie', 'ondersteunt mensen in hun persoonlijke ontwikkeling', 'is een plek waar mensen met hun vragen terecht kunnen', 'zorgt dat mensen beter mee kunnen doen in de samenleving', 'verbindt mensen' en 'maakt mijn dorp/stad aantrekkelijker om te wonen'.

De bibliotheek... - % (helemaal) mee eens

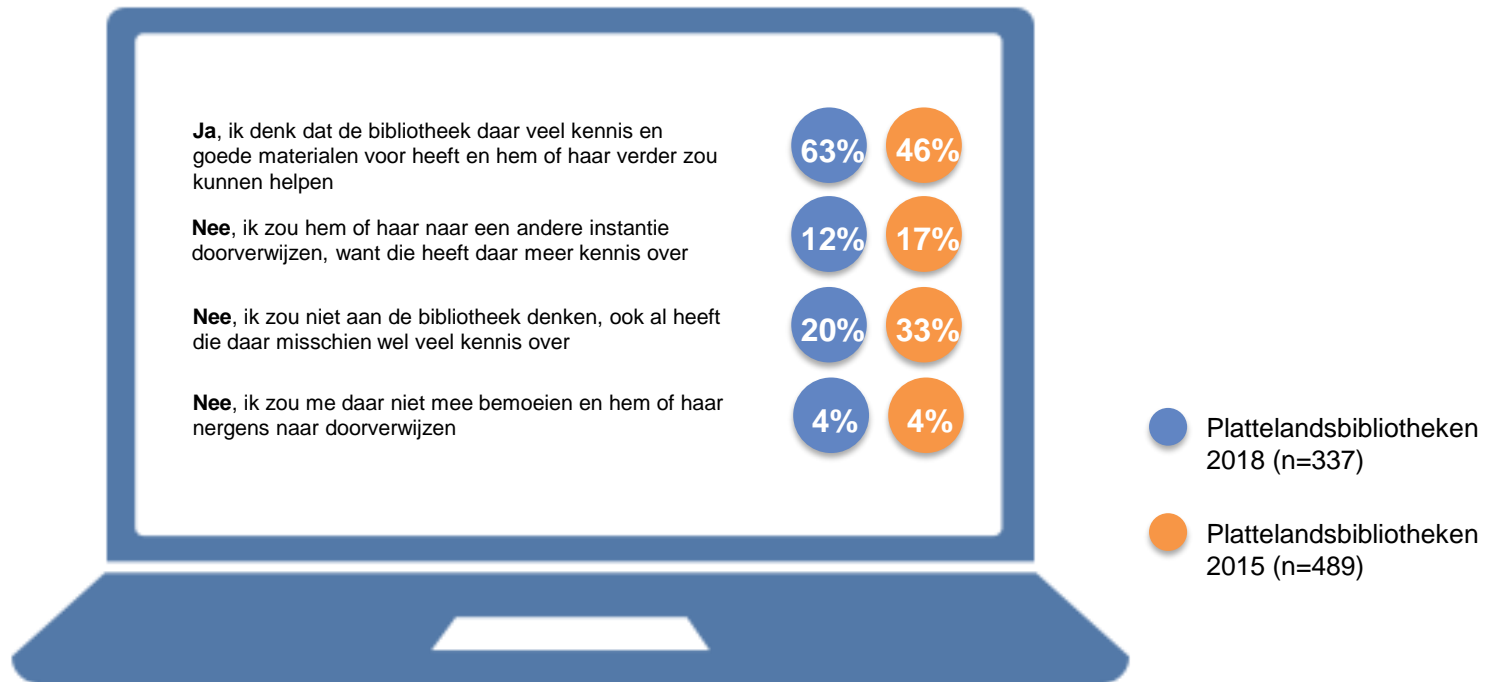

4.5 Meer panelleden dan in 2015 zien rol van bibliotheek voor mensen met leesprobleem en zouden hen doorsturen

"Stel dat u een buurman/buurvrouw of kennis heeft, die niet goed kan lezen, zou u hem of haar dan doorverwijzen naar (spreekuren of cursussen in) de bibliotheek?" - allen

4.6 Ook duidelijk meer panelleden, dan in 2015, zien rol van bibliotheek voor minder digitaal vaardige mensen en zouden hen doorsturen

"Stel dat u een buurman/buurvrouw of kennis heeft, die niet goed met de computer kan omgaan en daardoor niet weet hoe je een DigiD moet aanvragen, zou u hem of haar dan doorverwijzen naar (spreekuren of cursussen in) de bibliotheek?" - allen

Steekproef

Samenstelling Steekproef (1)

Verdeling over vestigingen en responspercentage

Welke vestiging bezoekt u het vaakst?	
	Plattelandsbibliotheken
de Bibliotheek Coevorden	49
de Bibliotheek Noordenveld	50
de Bibliotheek Tynaarlo	50
de Bibliotheek Aa en Hunze	46
de Bibliotheek Westerveld	38
de Bibliotheek Wolden	37
de Bibliotheek Borger-Odoorn	33
de Bibliotheek Midden-Drenthe	34

Responspercentage		
	Plattelandsbibliotheken	BiebPanel
Uitgenodigd	605	24.919
Deelgenomen	337	13.757
Responspercentage	56%	55%

Samenstelling Steekproef (2)

Verdeling leeftijd en geslacht

Aantal deelnemers		
	Plattelandsbibliotheken	BiebPanel
n=	337	13.757
Leeftijd		
16 tot 35 jaar	3%	4%
35 tot 55 jaar	28%	27%
55 jaar tot 65 jaar	27%	28%
65 jaar of ouder	42%	42%
Gemiddelde leeftijd		
	60,1	59,8
Opleidingsniveau		
Laag	14%	15%
Midden	26%	28%
Hoog	60%	58%
Geslacht		
Man	21%	25%
Vrouw	79%	75%